

ANIOŁ STRÓŻ

Gazeta dla dzieci.

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 4

CHOJNICE, dnia 10-go lutego 1927 r.

Nr. 6

Zima.

Nasza zima biała
Chustą się odziała,
Idzie, idzie do nas w gości,
W srebrnych blaskach cała!

Wiołyja na czoło
Księżycowe koło,
Lecą z płaszcza gwiazdy złote,
Gdy potrząśnie poją.

Z lodu berło trzyma,
Tchu, ni głosu nie ma,
Idzie, idzie, smutna, cicha,
Ta królowa zima!

Idzie martwą nogą,
Wylskrzoną drogą,
Postanęły rzeki modre,
Do morza nie mogą.

Gdzie stąpi, gdzie stanie,
Słychać narzekanie:
Oj, biedne my kwiaty, trawy,
Co się z nami stanie?

Marja Kouopnicka.

Czemuz czytać nie umiał.

Włoskie pachole żegnało matkę, rzuciło słoneczną ojczyznę, szukając chleba w dalekiej stronie, gdzie niebo pochmurne, klimat zimny, ale serca ciepło biją współczuciem na widok niedoli.

Chłopiec taki jeszcze był młody, że należały mu się z prawa pieszczoty matki, opieka ojca, gwarna z rodzeństwem zabawa, ale widmo głodu zaglądało do chaty, więc on najstarszy z rodzinnej gromadki, wybierał się na zarobek.

Obito mu się nieraz e uszy, że tam za górami, za morzami, zarobek łatwiejszy, że lud, choć mniej od jego ludu muzykalny, lubi posłuchać melodyjnej włoskiej pieśni. Rzucił więc wszystko, co mu było drogie, a choć żal serce ścisnął, cieszył się myślą, że wróci niedługo i zarobionym groszem dołą rodziny polepszy. W sąsiedniej wiosce znalazł towarzysza w równym wieku i dwaj nowi Robinsonowie puścili się w drogę na północ.

Z węzełkiem w rękę, z katarynką na plecach, przebyli szczęśliwie i zdrowo i stanęli na granicy Prus. To, oznaczywszy sobie punkt zbiorny, bogatej już nabytem doświadczeniem, a więc ufniej w powodzenie, postanowili się rozłączyć. Starszy poszedł dalej z biegiem Wisły, młodszy skierował się do Wrocławia.

Smutne dni zaczęły się wówczas dla chłopca. Z towarzyszem mógł jeszcze rozmawiać o swej pięknej, ukochanej Italji, o rodzinie i znajomych, teraz pozostał osamotniony na obcej ziemi, bez możności porozumienia się z jej mieszkańcami, w nieprzyjaznym klimacie.

Jedynym skarbem, wierną przyjaciółką była mu katarynka; jej tonami przemawiał do serca ludzi. A serca nie były kamienne: ten i ów przechodzeń, pościęgnięty grą wymowną i obcą, o ciemnej, ogorzalej cerze twarzączką małego Włocha, nie postąpił drobnej monety; nieszczęśliwa kobieta, spojrzawszy na młodego chłopię, pomyślała o jego w oddali tęskniącej matce i hojniejszym sypnęła datkiem.

Chłopak zbierał grosz do grosza, przyzwyczajony przestawać na małym, był oszczędnie i drobna sumka wzrastała, a myślami był wciąż przy rodzinnej chatce. Nareszcie, przeliczywszy swój skarb, znalazł go dostatecznym i postanowił wracać do domu. Tęsknił do matki, do rodzeństwa i cieszył się, że zbierany zapasik pieniężny na czas jakiegoś nędzę z chaty wypędzi. Po ochoczych do podróży przygotowaniach poszedł odebrać paszport z policji. Zapytany o nazwisko wymienił swoje, lecz w paszporcie zapisane inne. Tłuma ozeniu jego, że pewnie z towarzyszem podróży zamienił paszport, bo obaj czytać nie umieją, nie dali wiary w urządzie. Prawo surowo karze za zamianę paszportu, chłopiec więc dostał się do więzienia, gdzie miał pozostać do ukończenia przeprowadzonego śledztwa.

Biedny chłopiec, uwięziony w lecie, widział, jak liście opadają z drzew, jak ziemię miękkim puchem otuliła zima, a rozwiązanie sprawy nie nadchodziło.

Przerażony swem położeniem bez wyjścia, zgnę nany niedolą, tęsknił, tracił nadzieję i coraz więcej fizycznie i moralnie upadał. Tyfus, szerzący się epidemicznie w więzieniu, znalazł grunt dobrze przygotowany i pochwył swą ofiarę. Gdy przed śmiercią nieszczęśliwy więzień zapragnął pojednać się z Panem Bogiem, zarząd więzienia poprosił o kapłana, posiadającego język włoski. Nie było żadnego narazie. Wtedy wysoki dygaitarz kościelny, wzruszony niedolą chłopca, sam pojechał do więzienia, niosąc te nu, z którym los po macoszemu się obszedł, obietnicę lepszej pozagrobowej przyszłości.

A matka ciągle wyglądała syna; oczy jej coraz częściej na północ zwrócone, coraz częściej zachodziły łzami; nie przeczuwała, że syn jej, smutna ofiara pomocy, na dalekiej obozyźnie w zimnej spoczywa mogile.

Biedno matko! czemuż syn twój czytać nie umiał?

Dobre rady.

Wstawaj rano, śpijaj twardo,
Hartuj duszę, jadaj miernie.
Z bólem łam się z młodu hardo,
A dochowaj słowa wiernie!

Ucz się słuchać, abyś umiał
Rozkazywać, gdy wypadnie;
Ucz się, pracuj, byś rozumiał,
Co tam leży w życiu na dnie!

Ucz się milczeć, byś treściwie
Umiał podnieść w niebo głosy;
Ucz się modlić, byś cierpliwie
Umiał wytrwać na zła losy.

Nic nie pocznij bez rozważ,
Boga wzywaj do pomocy,
To nie zbraknie ci odwagi
Ani we dnie, ani w nocy.

Rano rozważ, co masz czynić,
Nim postawisz kręć na progu,
A wieczorem korz się Bogu!

I już lepiej jest obwinąć
W sercu siebie, niżli bliźnie
Kiedy noga się pociźnie.

Wincenty Pol.

„Anioł Stróż” do swych czytelników i czytelniczek.

Awe w N. Nieścisłości w zagadce zauważyliśmy, lecz było już zapóźno, ją wycofać.

Wszystkich młodych naszych czytelników i czytelniczki „Anioł Stróż” bardzo prosi, w rozwiązaniu zaznaczyć, z którego ono numeru pochodzi. Przytem uprasza się rozwiązania z „Niwy Pomorskiej” nadesłać oddzielnie. (Mogą być w tej samej kopercie, ale na oddzielnej kartce z napisem u góry: Rozwiązanie zagadki... z nr... „Anioła Stróża” lub „Niwy”. Ażeby u „Anioła Stróża” wyrobić dobrą opinię o sobie, zaleca się też rozwiązania nadsyłać na kartce niepobrudzonej, zmiętej lub pobrudzonej.

Nadsyłającym zagadki zwraca „Anioł Stróż” uwagę, że zagadki, do których nie jest dołączone rozwiązanie, uwzględnione nie zostaną.

Pozatem niestety „Anioł Stróż” nie może zamieszczyć wszystkich nadesłanych zagadek i to czasem z powodu nadmiaru ich, a czasem z powodu drobnych omyłek i dla trudności technicznych.

Tyle do wszystkich tych, którzy może mają z tego powodu żal do „Anioła Stróża”.

Złote myśli.

Prawie zawsze matka,
wychowuje córki na swoją miarę
i podobieństwo swoje

Łamigłówka matematyczna.

(Ułożył „Awe” z Nowogomiasta nad Drwęcą.)

Kropki zastąpić liczbami, aby otrzymać dzielenie.

$$\dots 6 \dots 5 \dots : 350 = \dots \dots$$

$$\begin{array}{r} 6 \dots \\ \cdot 5 \dots \\ \hline \cdot 05 \dots \\ 2 \cdot 0 \dots \\ \hline 2 \cdot 5 \dots \\ \cdot 4 \cdot 0 \dots \\ \hline \cdot 0 \dots \\ \cdot 5 \dots \\ \hline \hline \hline \end{array}$$

Łamigłówka krzyżykowa.

(Ułożyła Zofja Lepakówna z Chojnic.)

1	■	■	■	e
■	2	■	d	■
■	■	3 c	■	■
■	b	■	4	■
a	■	■	■	5

Kwadraty oznaczone literami a, b, c, d, e, tworzą grę tow.

Kwadraty oznaczone 1, 2, 3, 4, 5, miasto na Litwie

Rozwiązanie łamigłówki sylabowej z Nr. 4.

1) Danja, 2) Ural, 3) Cecylja, 4) Henryk, 5) Wilno, 6) Azja, 7) Rosja, 8) Słonecznik, 9) Zamek, 10) Ameryka, 11) Wisła, 12) Y.

Tytuł książki jest „Duch Warszawy”.

Trafne rozwiązanie nadesłali: Agnieszka Gdańcówna z Chojnic, Teresa Ciesielska z Chojnic, Urszula Zabłońska z Chojnic, Gertruda Napientkówna, Janina Polachowska, Stefa Koliłowska, Marta Grochowska, Bogna Vogtówna, Eryka Lemanczykówna, Marja Stormanówna, Jan Osowicki, wszyscy z Chojnic, Bronisława Sellówna z Brus.

Nagróda przypada J. Polachowskiej.

Rozwiązanie łamigłówki kryształowej z Nr. 4.

Rok, ptok, kalosze, Jacek oko, Potocki.

Trafne rozwiązanie nadesłali: Janina Polachowska, Bogna Vogtówna, Urszula Zabłońska, Marja i Agnieszka Stormanówna, Zofja Szyżkówna, Ksawerja Frankenstajnówna, Eryka Lemanczykówna, Władysława i Wania Kroplewskie, wszyscy z Chojnic.

Rozwiązanie z Nr. 3

nadesłał (z opóźnieniem) „Awe” z Nowogomiasta, któremu też przypada nagroda.